

JAMES

God Sinomuyatuy amumi Pēniata

---

1 ¹Nu' James, God-nikañw pu Itahtutuyqawhqay Jesus Christ pumuy tūwikiamnihqa it penta, God sinomuyatuy añqe' ahtsaval'iwtāqamuy amumii. Hakim öqawyuññwu.

Faith and Wisdom

²Itupkomu, ason uma hihhta akw unaheviwye', put ep hinhaqam hahlayhtotini, ³It navoti'yuñwee: Ason uma umuhtuptsiwniy añqw lasyaniqey unaheviwye', uma put pantaqat ahpiy qaits hin unañwtotiniqey tuwi'vayani. ⁴Nikañw hak hihta ep nakwhani'kañw, pay yūmosa put añ kuyvamantani. Nen hak pas tukwsiwñwu, pasiwtañwu, qa hihta akw hintañwu. ⁵Kurs uma haqawa suyan unañwtalwuwnit nastanen, pay pam God aw put öviy tūvintani. Noqw pam hakiy qa qöhqöyat, aw put nóani. Pi pam qa hihta kahkawnakañw sohsokmuy hihta huylawñwu. ⁶Noqw pay hak pas qapēwewnakañw put öviy tūvintani, qa wiwsikañwo. Taq wiwsiqā pāhut hoñvantaqat anta. Pam hūkañwuy akw nāhoiy tutuptiwñwu. ⁷Noqw öviy hak pantaqa God añqw pay hihta ömahtaniqey qa pan wūwamantani. ⁸Löq wuwni'taqa ahsupoq tunatyay añ qa hūrs'iwtañwu.

Poverty and Riches

⁹Pay añ tuptsiwni'taqa okiwsinonikañw a'nö hímuniwhti qey ep hahlayni. ¹⁰Pu i' hak kahaktaqa qahimuniwhti qey ep piw tuwat hahlayhtini. Pi pam tūsaqat siyat an tūwayani. ¹¹Taq tāwa yamakq, kohsiwuy akw pay pahsat tūsaqa tsakñwu; noqw put siat posñwu; noqw put lomavitsañwaat sūlawhtiñwu. Noqw pan hapi kahaktaqa nāt panmaq w himuat sūlawhtini.

Testing and Tempting

¹²Pas sino unaheppit añ kuytaqa hahlayhpit ep'e. Pi ason Tutuyqawhqa put aw tuwante', put hihta ahsataqat aw nóani-it qatsit qaso'taqata. Pan hapi pam sohsokmuy put aw unañway'yunqamuy amumi awini'ta. ¹³Qa hak hapi unaheviwe' pañqawni: God hapi inumi unahepta, kítani. Pi God pas qa hihta qaan hinhtiniqey nāwakna. Piw pam qa hakiy aw unahepta. ¹⁴Pay sino hihta tuñlayiy ahpiy pan ūnatoyniwe' unaheviwñwu. ¹⁵Pu tuñlayiy añ hinme' qaanhtiñwu. Nen pam qaanhtipuy añ ahsupoq hinme' so'ñwamiq mokni. ¹⁶Uma qaōwíhiniwhtotini, pas aw iunañwam itupkomu. ¹⁷Sohsoy lolma kuwahtipu, pu sohsoy makiwa qa hihta akw hintañwuqa hapi òñaq'ò. God tälawnwat yúkuhqa hapi itamumi sohsok hihta nukñwat noi'ma. Pam soon hisat alóntini. Pam tälanihqe soon hisat namtòke' haqam qatälawnani. ¹⁸Noqw pam kurs yan tunatyawtaqe, itamuy lavayiy pas antsanihqat akw aniwna, itam put yukimuyatuy ahpiy sus mohpeqyaniqata.

Hearing and Doing

¹⁹Noqw òviy'o, aw iunañwam itupkomu, uma sohsoyam pās tūqayyuñwani; qa sulvayhtotimantani; qa suyhtsiptotimantani. ²⁰Taq hak tāqa itsivuy akw qa súanhinme' soon God unañwveni. ²¹Paniqw òviy uma it tuyoy'ewakwtunatyat ayo yukuyani, pu nukpantunatyat a'nö hoyoyotaqata. Nen uma okiw'una-ñway'kahkañw God lavayiyat umuh'nañwmi panayani. Pi pam umuhhikwsiy ayo óyaniqey aw òqalay'ta. ²²Uma qa nāmi yétotat, God lavayiyat añ hinwisni; qa pánis-sa paysoq aw tūqayyuñwani. ²³Taq lavayit aw paysoq tūqaytaqa pay qa añ hinmaqa hakiy panaptsat akw nātuway'taqat pantañwu. ²⁴Pam nāviptsat, ahpiyniñwu; nen pahsat pay hin sóniwhqey suhtokñwu. ²⁵Nikañw hak it tutavot pās pasiwtaqat, hakiy qenivo táviñwuqat añ purime', put qa suhtoke', añ hinmaq, God put hintsakpiyat añ put paañwani. ²⁶Kurs hak haqam God pas kaptsi'taqey pan namiuwuante', leñiy qa aw tuyqawi'te', pam paysoq nāyuyuyhnani. Pam pi haktonsa pās unañway qatu. ²⁷Noqw pay yan hapi hak God Itanay-niqw pas antsa put kaptsi'taqa hinmani kwan'ewakw unañway'kañwo. Hak imuy nanalvutuy, pu koñnanalvutuy hihta añ kánanvotyaqw amumi pohtamantani. Pu yep qatsit ep qa nātuoy'ewakwtani.

Warning against Prejudice

2 ¹Itupkomu, uma qa sinonunuiñhtni, kurs uma Itahtutuyqawhqaq Jesus Christ pas kaptsiwhqat aw tuptsiwñ'yunwee. ²Kurs hak tāqa sikavalasivat tañapsomkañw, lomayuwsi'taqa umuhtsotsvalkimi pakiqw, pu piw hak tāqa hin'ewakw yuwsit'atqa ep pákini. ³Noqw kurs uma it

lomayuwsi'taqat-sa aw unañwtapye' haqam nukñwat ep qatuptuniqat put aw pañqaqwat, it òokiwhqat aw pañqaqwani: Pay um pep wúnuni, sen, Pay um yep iwuwukpiy aqlap qatuptuni, kitotani. ⁴Kurs uma panhtote' pay qa suan wūwantotani. Soq uma sinmuy tsikantotani; nihqe qalomá'nanñway'kahkañw, hakiy enem hin yuykuyanwu. ⁵Kurs inumi tuqayvastotaa, aw iunañwam itupkomu. God yep qatsit ep añ okiwayaqamuy namorstaqe, pumuy moñwtunatyay máqaniqey tunatyawta. Pay qa panta? Sam pi pan hapi pam put aw unañway'yuñqamuy awini'ta. ⁶Noqw uma soq it òokiwhqat qa hihtatota. Puyaw qa kahaksinom umuy sóontsahtsanyakañw momñwituy amumi umuy lölökinlalwa? ⁷Puyaw qa puma umuhnatñwaniy qa hihtalalwa, it natñwanit pas hihkay'taqat akw uma túñwantiwyaqata? ⁸Ura i' pas pavan tutavo tutuvenit añ pey'ta: Um hin pas nāmi unañway'taqey pan uhsinosñway aw unañway'tani, yan'i. Noqw òviy kurs uma put anhtote' súanhtotini. ⁹Nikañw kurs uma qa sohsokmuy sun òoyye', pay pan hapi uma qaanhtotini; nihqe mewnit qa tuqayvastote', panwat hin hinwisniqat tutavot ahpiy hin yukuniwiyani. ¹⁰Pi hak pay as sohsok tutavot añ hinmakañw, sūp haqam put ep qaanhte', pay hapi sohsok ep qaanhtiñwu. ¹¹Pi i' hak hakiy tokot qa sokoptaniqat kítañwa piw hak hakiy qa ninaniqat kita. Noqw òviy pay as kurs um tokot qa sokoptakañw hakiy nine', pay hapi um tutavot qa kaptsi'ta. ¹²God it tutavot hakiy qenivo táviñwuqat añwat itamuy hin yukunani. Noqw òviy uma put-sa aw taywiskahkañw hihta yuaatotani, piw hihta hintsatskani. ¹³Pi ason hin yukiltiniqat aw pituqw, God núokwaat put itsívuyat añwuy'tani. Noqw God añ qa núokwat tuwat soon òkwatuwni.

Faith and Actions

¹⁴Itupkomu, sen hak pas qapēwewni'taqey pañqawkañw qa put aw hayawtaqat hinme', ya pam hin put akw moñwvsttini? Ya sen pam qapēwewniy akw ayo yámakni? ¹⁵Noqw kurs haqawat tuptsiwñi'yuñqam qa yuwsi'kahkañw, nõsiwhqat nastayaqw, ¹⁶Uma haqawa amumi pañqawni: Pay uma qa hin unañway'kahkañw ninmani. Uma mukihTOTIT, òöyiyani, kitat, puma hihta haqni'yuñqat pumuy qa huytaqw, ya hin puma put akw moñwvstotini? ¹⁷Noqw òviy hak qapēwewni'taqey pañqawhqa put qa aw hayawtaqat hinme', pam haktonsa qapēwewni'tani. ¹⁸Haqawa ka hakiy aw pañqawni: Yaw um qapēwewni'ta; noqw nu'wa hihta tumalay'ta. Taa, um uhqapēwewniy inumi mahtaknani qa hihta uhtumalay akw'a. Noqw nu'wa ihintsakpiy akw ituptsiwñiy ūmi mahtaknani, kítni. ¹⁹Pay God pas sūkanihqat um tuptsiwñi'ta. Pay um súan wuwñi'ta. Ima nukpanhihikwsimuy piw pan tuptsiwñi'yuñqe maqasneve tururutoti. ²⁰Noqw puyaw um soon it navotni um hak an'ewakw wuwñi'taqa sino? Sen hak qapēwewniat qa hihta apitiqw, pam haktonsa qapēwewni'tañwu. ²¹Ura Abraham itana hom'oyvihkat ep tiy Isaac hom'oyhq God put súantaqat pañqawu. Pay qa panta? ²²Pam God aw tuptsiwñi'taqe òviy pan hinhti. Noqw put qapēwewniat hintsakpiyat akw

aw antsaniwa. ²³Noqw tutuveni hin lavayhtiqat hapi anhti: Abraham God tuptsiwhq, God put súantaqat pañqawu, ii. Noqw pam God kwātsiatnihqey pan tūnwantiwa. ²⁴Noqw ōviy hapi sino hintsakpiy ahpiy qenive wunuñwu, qa pas qapēvewnit akw-saa. ²⁵Pu i' hak tokoy huhyaqa, Rahab hakimuy tuaw'ayhtuy pās tavit pu pay sutsvoqwat pumuy hōna. Nihqe pam hintsakpiy akw qenive wunuptu. ²⁶Pi hakiy tokoat qa hikwsi'te' mokpuniñwuniqw, pay hapi pan piw qapēvewni hintsakpit nāstanen mokpuniñwu.

The Tongue

3 ¹Itupkomu, pay uma qa sohsoyam tūtutuqaynayaniqey anyuñwni, it navoti'yuñwee: Itam tūtutuqaynayaqam pas pavan qaōwiyukuniwiyani. ²Itam sohsoyam hihihita añ ōwihinwisa. Haqam hapi lavayiy ep pas qa ōwihiniwhitiqa pās pasiwtañwu; nihqe sohsoy tokoy tuyqawi'taniqey tuwi'tañwu. ³Meh, hak kawayot sipmoyhtotoyna, put aw tūqaytaniqat ōviy'o. Nihqe pan hak put tokoyat sohsoy ponilañwu. ⁴Pu uma kurs piw pākihut aw wūwayani. Nāmahin pi as puma qaan'ewakw yañsayoqw-nikañw, pu wukohukañwuy akw hukhoyiwisa. Nikañw pay hihsakhoyat ponilanpit akw ponilantiwya, wárikni'maqa haqami ponilaniqey nāwaknaqw pañsoq'a. ⁵Noqw pan hapi hakiy leñiat pas as tokoyat ep hihsayhoyanikañw hihihita kwiviyuaatañwu. Meh, qōhi as hihsaynikañw hihta wukotaqtsokñwu! ⁶Noqw hakiy leñiat ūwiñwuy anta. Itahtokoy ep pam yep nukpanhqatsit anta. Nihqe pam itahtokoy añ ahsupoq tuyoy'ewakwlawu. Pam maskiveq qōhit akw taqtsokiwkañw itahtunatyay tataqtsokñwu. ⁷Pay as pi sinom sohsoymuy hihtuy popkotuy, pu masay'yuñqamuy, pu hihtuy hoyōyotinumyaqamuy tsūtsu'tuy, pu pātuwaqatsit añqe' ki'yuñqamuy amumi tuyqawi'yuñwa. Puma pumuy sohsoymuy amumi tuyqawi'yuñwaniqey tuwi'yuñwa. ⁸Nikañw pay pas kurs hak leñiy aw tuyqawi'tani. Pas pam qalolmanikañw, qatuqayvahsi'ta; pas kelmokiat hakiy ninañwuqa-saa. ⁹Itam put akw God Itanay lomayuaatota; pu pay put akw itam sinmuy God an yukiwyuñqamuy qalomáyuaatota. ¹⁰Lomalavayi, pu qalomálavayi sūkw moat añqw nōñanta. Itupkomu, pas hapi soon yantani. ¹¹Puyaw sen haqam pāhut nōñanaataqat ep kwanwa, pu tsivo sūvaqw nōñantañwu? ¹²Itupkomu, ya sen nōnvospaltsoki olive-sipalat pōlōy'vani? Ya sen ovaui nōnvospalat himuy'vani? Qae. Noqw pay pan hapi haqam pāhu nōñantaqa kurs hin suhut, kwanwat enañ nōñantoynani.

The Wisdom from Above

¹³Hak sen umuñaqw suan unañwtalwuwni'ta, pu hihta tuwi'ta? Pay pi pam suan hinme', hihta lolmat hintsakni, qa kwivi'nanway'kañwo, súanwuwni'kañwo. ¹⁴Nikañw kurs uma umu'nanwpeq pas pavan unañwtutuyyakañw, nanaqastunatyawyuñwe' pay uma umuhsuanwuwniy ep qa himuiwyuñwni. Pu uma it suan wuwnit pas antsanihqat ehpeui qa atsálalwani. ¹⁵Taq pan hinmaqa qa ōñaqw wuwnit añ hinma, soq

yep qatsit ańqw wuwnit ánwata. Pam pantaqa wuwni hakiy tunatyayat ahpiynińwu, it Nukpanat ahpiy'ó. ¹⁶Haqam pi hakim unañwtutuykańw nanaqastunatyawyuńwe' puma piw qa unañwtalyañwu, pu hihta qalomátumalay'yuńńwu. ¹⁷Nikańw óñaqw suan unañwtalwuwni'taqa mohti suan unañway'ta; kwakwhat unañway'ta; qa a'nó unañway'ta; pās suyan tūqaytańwu; pas núokwa; lolmat tumalay'ta; qa sinonuiña; piw qa nawip'ew hinma. ¹⁸Noqw hak haqam pasi'nańway'taqa sońawnen pasi'nańwat qatsit eńem hihta uylawe' pam suan qatsit aniwnańwu.

Friendship with the World

4 ¹Ya uma hinoqw nānaywa, pu nānwuy'yuńwa? Umuhtokoy ep umuhtunlayi umuy hin unañwtotoyna. Sen qa panta? ²Uma as hihta tuńlay'kahkańw kurs hin put tutwani. Uma as tuqwyantota, hihta himuy'vayaniqey tuńlay'kahkańwo. Uma nānaywakańw nāqöytota. Nikańw uma hihta qa tüvińtotaqe öviy qa himuy'yuńwa. ³Uma as hihta öviy tüvińlalwakańw qa ömalalwa; uma qalomátunatyawkahkańw put öviy tüvińtotańwunıqee, paysoq pi uma umuhtunlayiy añ put akw nāhahlaynayaniqe öviy'ó. ⁴Is ohi, uma nuvötahtaqtu, pu yońaymomoyamu, yep qatsit ep uma nāhahlaynayaniqey nānawaknaqamu! Kurs uma pan hinwise', God tuwqamatniwhtotini. Taq hak yep qatsit ep nāhahlaynańwuqa God tuwqaata. Ya uma it qa navoti'yuńwa? ⁵Ura tutuvenit añ yan pey'ta: Pam hikwsit itamuhsonmi pānahqey tuńlay'ta, pu neńem kahkawna, yan'i. Noqw ya úmuyniqw paysoq i' pey'ta? ⁶Pi pas pam hakiy pāsnińwu. Paniqw pi öviy pam pańqawu: God añ kwivi'nańway'yuńqamuy amuhpewi wunuptuńwu; nikańw añ okiw'unañway'yuńqamuy pam paańwańwu. ⁷Paniqw öviy uma God aw nānakwhani'yuńwni. Uma Nukpanat aw rohomwisq, pam umupyeye wāyamantani. ⁸Uma God aw hohyokyaqw, pam piw tuwat umumi hōyokni. Uma sońawnen umuhmay pāhomyani, uma añ qaanhinwisqamu, pu uma umuh'unañway kwan'ewakwtotani, uma löq wuwni'yuńqamu. ⁹Uma nāökwahyani; pu qahahlayyani; pu tsaykitani. Uma tsutsúyayaniqey qe'totit, qahahlaytote', putuiwyuńwni. ¹⁰Uma Tutuyqawhqat ehpewi nāqahihtatotaqw, pam umuy tsokanani.

Warning against Judging a Brother

¹¹Uma qa nānamiq hińqawwani, itupkomu. Taq pāvay, sen tupkoy aqw hińqawlawhqa tutavot qahihtalawhqe aqw hińqawlawńwu. Nikańw kurs um tutavot aqw hińqawlawe', qa put añ hinme', um sinmuy amuńem hin yúkuniqey nātsotskanańwu. ¹²Pay hapi pas sūka nuhtumi tutaptima, piw amuńem hin yuyku, (pas God-saa). Pam hapi hakiy ayo táviniqey, pu ayo hintsanniqey aw öqala. Noqw ya um haknihqe pas piw ayo sukw aqw hińqawlawni?

Warning against Boasting

¹³Taay, uma pañqaqwaqamu, Itam pu', sen qāvo ayo wuhkokitsokimiye', pep yahsañwnayani; nen pep hihta tuhtuy'yakahkañw huhyaye', hihta nihtotini. ¹⁴Susmataqpi qāvo hintaniqat uma qa navoti'kahkañwo. Puyaw umuhqatsi hímuu? Pay pam söviwañwuy anta. Hihsavo mätsiltit, pay kurs haqaminiñwu. ¹⁵Uma qa pañqaqwat, yan hiñqaqwanikahkañwo: Ason kurs Tutuyqawhqa pan nāwaknaqw itam yesni, nen yanhtotini, sen panhtotini, kitotanikañwo. ¹⁶Noqw tuwat soq uma umuhkwivi'nañway ep himuiwyuñqe qaanhtotiñwu. ¹⁷Noqw lolmat hinhtiniqey navoti'kañw put qa panhtiqa qaanhtiñwu.

Warning to the Rich

5 ¹Taay, uma añ kahaksinomu, uma pas umuhtōnay añqe' tsaykitani. Taq uma nāt qahahlayhqatsit aw ökini. ²Umuhkahakhimu kwañwtipti; umuhyuusi kwahyatoti. ³Umuhsiva sohsoy sikañputi. Nihqe pam umuy tuhtualni; nen qōhit an umuhtokoy tsohtso'nani. Uma so'ñwaveq talōñwintiwhqat ep nennem nihtiwhtaqt waranhtota. ⁴Meh ayam hakim umuñem hōqyaqw uma pumuy ahsatiamuy kwahanayañwu. Noqw Qaan'ewakw Hintaqamuy amumi Tutuyqawhqt naqvumiq tōnaam tōtqiww, pumuy ahsatiam umuy tuhtualni. ⁵Uma yep qatsit ep kwañwāewhpit yēse, qaunañwtalya. Pas uma nāwihtotoynaya, pas hisat qōyaniwyaniqey an'i. ⁶Uma hakiy sūantaqat tūvayat nīnaya. Noqw pam umumi qa rohomhti.

Patience and Prayer

⁷Noqw öviy'o, itupkomu, uma Tutuyqawhqt pītuniqat aw pāhsavo wuhkomaqaptsi'yuñwni. Meh, üyi'taq tutskwañaqw hihta nukñwat aniwnit öviy maqaptsi'tañwu; nen qa nañ'ekni'taqw, its uyis yokvañwu, pu tuhoos piwu. ⁸Oviy uma qapēvewnayakahkañw qa nañ'eknayani. Taq Tutuyqawhqt pītuniqat aw hayiñw'iwma. ⁹Uma qa nānami hinyuñwni, itupkomu; taq nāphisat sen uma sóontsaniwyani. Meh, hakiy hin yukunañwuqat hōtsiwmi wunu. ¹⁰Itupkomu, uma God lavay'aymuyatuy Tutuyqawhqt natñwaniyat aw yankahkañw yuaaykuyaqamuy amumi taywise', amumi nanawinyani. Pumuy hin kānavotpit añ nakwhani'yuñqat pan piw uma hinwisni. ¹¹Meh, itamuyniqw kānavotpit añ nakwhani'yuñqam hapi pas hahlayhpit epya. Ura Job hin qa nañ'eknaqat uma pay nanapta; nihqe Tutuyqawhqa hin put enem yúkuhqat uma navoti'yuñwa. Pi pas Tutuyqawhqa hakiy ökwatuñwu, pu núokwa. ¹²Nikañwo, itupkomu, uma hapi pas tis pavan öqalat lavayit akw hihta pasiwnayaniqey qe'yani. Uma qa öveqatsit akw öqallavayhtotini, piw qa tūwaqatsit akw'a, pu pay pas nāp hinwat lavayit akw'a. Uma qa panyat, pay

uma Owi, kitotaqw pantamantani, piw Qae, kitotaqw pantamantani. Taq nāphisat pi uma sóontsaniwiyani. ¹³Sen haqawa uma hihta ep okiwhinhte', pam nāwaknani. Sen haqawa hahlayi, pam hahlaytatawlawni. ¹⁴Sen haqawa umuñaqw tūtuye', pam God sinomuyatuy amuñaqw wukw'aymuy wáñwayni. Noqw puma Tutuyqawhqat natiwaniyat aw yankahkañw wihkuyit akw put lelwiyat, put enem nānawaknani. ¹⁵Noqw puma qapēvewnayakahkañw, put ōviy tūvintotaqw, pam qalaptuni; noqw Tutuyqawhqa put qatuptsinani, pu put qaanhtipuyat put ahpiy ayo yúkuni, kurs pam hihta ep qaanhtiq'ö. ¹⁶Uma umuh'öwihiniwhtipuy nānami nahostiwisni, pu uma nāhoy nennem nāwakinwisni; nen uma qalaptuyani. Pas haqam suan hinmaqat okiwnawakinpiat a'nö hihta aw tuyqawi'ta. ¹⁷Ura God lavay'ayaat Elias itamun sínonikañw itamun unañway'ta. Nit pay ura pas qa yokvaniqat ōviy pam pas qa atsáy'kañw nāwakna. Noqw ura payhkomuy yahsañwuy-nikañw añqw nāvay mūmuyawhtuy pahsavo tūwaqatsit añ qa yokva. ¹⁸Nit pu piw pam nāwaknaqw, ōñaqw yokvaqw, tutskwa hihta aniwna. ¹⁹Itupkomu, kurs haqawa it pöhut pas antsanihqat añqw ayo lasq, hak put aw ahoy put wikve', ²⁰It navoti'tani: I' hak qaanhinmaqat qasuyan tunatyayat añqw lasnaqa hapi mokiwuy añqw hakiy hikwsiyat ayo távini; nen nihtiwtat qaanhtipuyat nākwapnani.